

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Ideo no[n] resurge[n]t impij in iudicio, neq[ue] p[ec]c[a]tores in co[n]silio
iustorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Qui palea & puluis sint.

Additum est, a facie terræ sed sine periculo intelligentiæ. Sic nec illud quod heb. פָּמֹרָז cāmōtz, sicut palea, puluis, acris seu q̄squilix ariditas. Idem est enim, siue puluis, siue acus, fauilla, palea dicitur: in eodem libro Lucæ. iij. Cuius ventilabrum in manu eius, & purgabit aream suam, & congregabit triticum in horreum suum, paleas uero comburet igne inextinguibili. Hoc purgamentum, has paleas, hos puluere, hoc loco significari manifestum est: quanquā uere & proprie acus & comminuta palea significetur. Et in xxj. eadem sententia: Erunt sicut paleæ ante faciem uenti, & sicut fauilla turbo dispergit.

Iudei propelluntur.

Obserua, non simpliciter paleas appellat, sed eas quas proicit uentus, eas quæ tranquillæ iacēt, sed dispersas, uagas, inquietas paleas uile significat. Et de Iudæis primo intelligendus est. Hii tripliciter propelluntur. Primo, corporaliter a turbinibus, id est, uolūtatibus, & indignatione hominū, inter quos habitant: ut ad oculum cernimus, nullas esse eis certas sedes, omnia momentis expositis uento huiusmodi propellenti. Secundo, quod uento doctrinæ uarietate confertur mēs eorū per pestilentes doctores, dū nō sunt plātati in Christi mēte aut in certis doctrinis dispulsa, iam nec cōsciētia certa & quietior. Tertio, in nouissimo die turbinibus æternis intolerabilis iræ dei pellētur, & quātū geniturq̄, nunquā requiem habituri, ne ad momentū quidem. Hos propelluntur Hæretici, præsertim postremis duobus turbinibus.

Propulsio in Ecclesia.

Et quid aliud arbitraris in Ecclesia esse, quæ turbinem iræ dei? quo in uentis diuersas, tam inconstātes, tam incertas, easdemq̄ infinitas glosas, iudicia & opiniones Theologorum propulsi sumus, & interim Christo peruenimus ignito, in multas syrtis, charybdes, symplegadas conscientiarum impingimur, miserime collisi sumus. Habent autem & ceteri impij suos turbines, & cellas cupiditatum, uoluptatumq̄, in diuicijs, honoribus, fauoribus, & ceteris cōtibus huius mūdi, quibus infelicissime concutiunt, quia unicam pacis & fidum cordis nostri firmamentum, contemunt.

Ideo nō resurgēt impij in iudicio, neq̄ peccatores in cōsilio saluabuntur.

Sat dictum.

qui sint impij & peccatores: modo tu ne sine tremore horum sermones audias, quasi pius & sanctus sis. Timor ipse pietas est, timor pietatis & pietatis caput & principium.

Resurrectio carnis & spiritus.

Surgent, Hebræus habet, nō resurgent: Neq̄ de resurrectione mortuorum loquitur. Nō enim dixit, Non resurgēt homines in iudicio, sed impij. Aliud est resurrectio hominū, alia impiorum. Proinde recte in symbolo, carnis magis resurrectio hominum resurrectio dicitur. Et Apostolus, mortuorum seu hominum resurrectioem uocat: euidenter duas resurrectiones hominis aduersus carnem & spiritus. Surgere autē hic significat, quod impij non stabunt coram deo: terra illud psal. v. Neq̄ habitabit iuxta te malignus, neq̄ permanebunt in iudicio ante oculos tuos. Et psal. xxij. Quis ascendet in montem domini, aut quis stabit in loco sancto eius? Sic de Christo quoq̄ dicit: Dum exurgeret in iudicio deus. Et psal. xj. Nunc exurgam dicit dñs. Idem ergo est, Nō surgēt, quod nō stabunt, non seruient, non ministrabunt deo, sicut quæ maxime præsumunt.

Iudicium, hic officium significat, tropo scripturæ. Sic totus liber Iudicij a iudicibus seu rectoribus uocatur. psal. cxxij. Quia illic sederūt sedes in iudicio, sedes super domū Dauid, ita de Christo psal. cix, Iudicabit in nationibus, id est, erit iudex.

erit iudex gentium. Et psal. lxxj. Iudicabit pauperes populi, id est reget eos. Et psal. xcvi. Iudicabit orbem terre in æquitate, & populos in ueritate sua.

Est itaq; sensus.

Impij nunq; eo ascendent, ut sint iudices & rectores fidelium, sed neq; in cõsilio id est cõgregatione eorũ, hoc est nec de primatibus, nec infimatibus iustorum erunt. Apertius ergo erat. Ideo nõ surgent impij in iudicium, neq; peccatores in cõcilium iustorum, prorsus nõ censentur inter seruos dei.

Sed quid? Nunquid impios rectores, & malos homines deturbabimus, & e medio nostro eiciemus? Aut nõ est concilium fidelium, ubi præsumt impij, & intersunt peccatores? Absit.

Dixi in spiritu loqui Prophetam, ideo in spiritu audiendum, sicut enim Iudas erat Apostolus, & nõ erat Apostolus. Et ut Ioan. dicit: Exierunt ex nobis, sed non erant ex nobis. Ita impij dũ præsumt, ad hominẽ uisibiliter præsumt, reuera non præsumt. Nã & Zacharias, O pastor, inquit, & Idolũ derelinquẽs gregem, simul pastorẽ appellas, quo nomine apud homines honorabatur, simul Idolũ quo reuera apud deum dãnabatur. Ita & Christus, ut intelligeremus præsidẽtiam nõ esse rem ipsam fidelis, multos impios in hac uita remunerat, tam uili mercede, Tolerãdi itaq; sunt utriq; sicut palea intra triticum usq; ad uentilatis diem.

Impij ad hominem præsumunt, nõ in spiritu.

Et uide ne id Propheta clare indicet, cum enim præmisisset: Non sic impij, non fuisset necesse repetere in alio uersu, sed suffecerat dicere: Ideo nõ surgent in iudicio, neq; in cõsilio peccatorũ, sed detraxit personas & externã hominum faciem, quia homines diuites, potentes, & si qua alia facies est, possunt surgere in iudicium, & esse in cõsilio iustorum, cum hæc omnia ad corpus pertineant, sed impij & peccatores nunq;. Igitur emphasis & epitas tota in uocabulis impij & peccatores uiget. Reuera & in spiritu nõq; præsumt, nunq; intersunt impij fidelibus, licet tanta specie uitæ fulgeant, ut nulli magis præesse & interesse fidelibus pudentur. Hanc enim laruam & hypocrisim, qua se inflant & præsumunt, secumq; alios fallunt, persequitur hic psalmus, Deniq; hunc esse huius uersus sensum, sequens uersus declarat.

Quoniam nouit dominus uiam iustorum, & iter impiorum peribit.

Poterat interpretis omiſsa uarietate sua, dicere uia impiorum, cum sit eadem dictio, & satis pulchra erat Antithesis, uia iustorum, uia impiorum, seruata simplicitate uocabulũ.

Tam speciosa (inquit) est uia impiorum, ut apud homines uideantur surgere in iudicium & cõcilium: Sed ille qui non fallitur, nouit uias eorum, & scit eos impios esse, & coram eo non sunt in ullo Ecclesiæ suæ numero: Nouit solos iustos, impios nõ nouit, id est nõ approbat. Proinde quod illi minime omnium credunt, uia eorum peribit, peribit, inq; quæ tanto successu crescit, ut aeterna ut deatur futura. Vide q; nos a specie prospera absterreat, & uarias tentationes & aduersitates nobis commendet. Nam hanc uiam iustorum, homines omnino reprobant, putantes & deum ignorare eam, quia sapientia crucis hæc est, ideo solus deus nouit uiam iustorum, adeo abscondita est etiam ipsis iustis, Dextera enim eorum ducit eos mirabiliter, ut sit uia, non sensus, non rationis, sed solius fidei, in caligine & inuisibilia uidentis.

Impios deus non nouit.

Quando ergo impijs pastoribus obedimus, non impijs, sed hominibus obedimus, non enim impietatem eorũ audimus aut sequimur, sed humanam præſidentiam, tolleramus. Rursum, qui eos eiciunt & deturbant, ut in Boemia factum

Impijs obedire pastoribus.